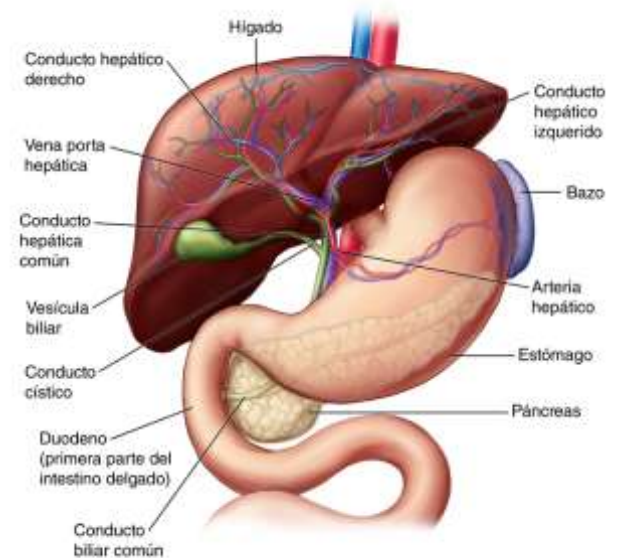


HESTEAK, GIBELA ETA PANKREA. GURE GORPUTZEKO FABRIKA HANDIA.

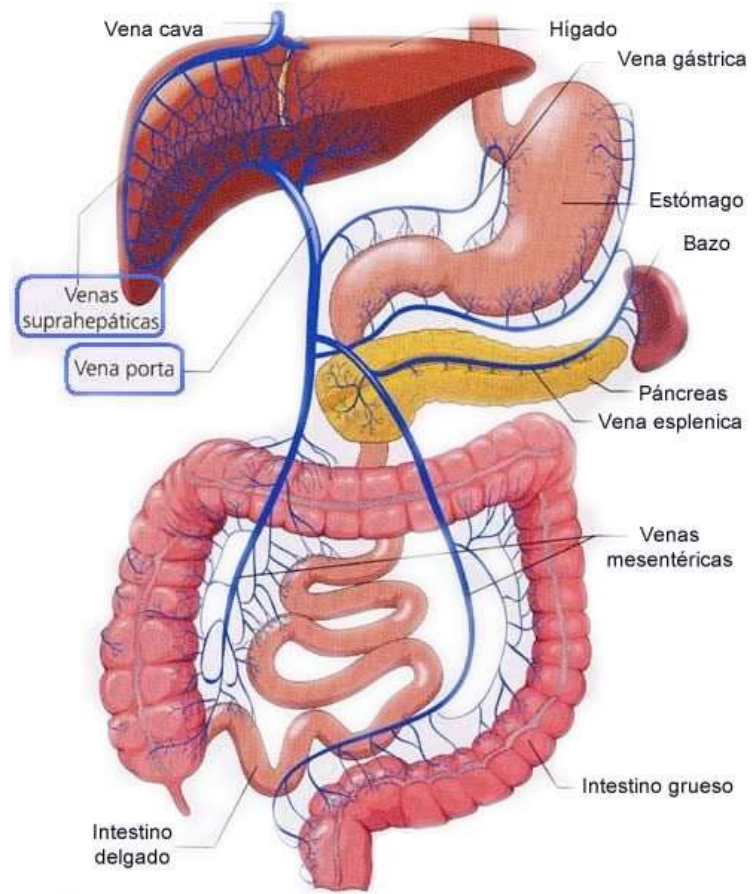


Felix Zubia Olaskoaga
Kostan Elkartea, 2025eko abendua



SARRERA

- Gure gorputzak elikagaiak liseritu eta xurgatu behar ditu, lehenik eta behin.
- Ondoren, substantzia berriak sortu behar ditu.
- Sistema berezi bat du horretarako, bere odol-zirkulazio propioa duena.

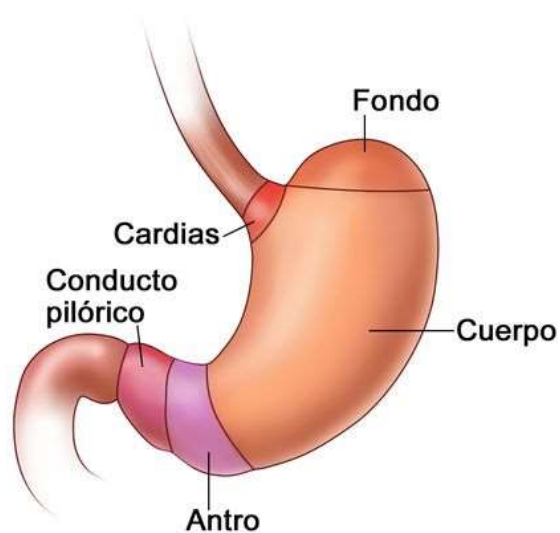


URDAILA

- Digestio aparatuaren lehen poltsa da, bere funtzioa elikagaiak pilatzea da.
- Isuri azidoa du, elikagaiak desegiten hasteko, eta masa bat sortzen da, kimoa deitua.
- Kimoa pixkanaka askatuz doa heste mehera, duodenora, pilorotik barna.



Secciones del estómago

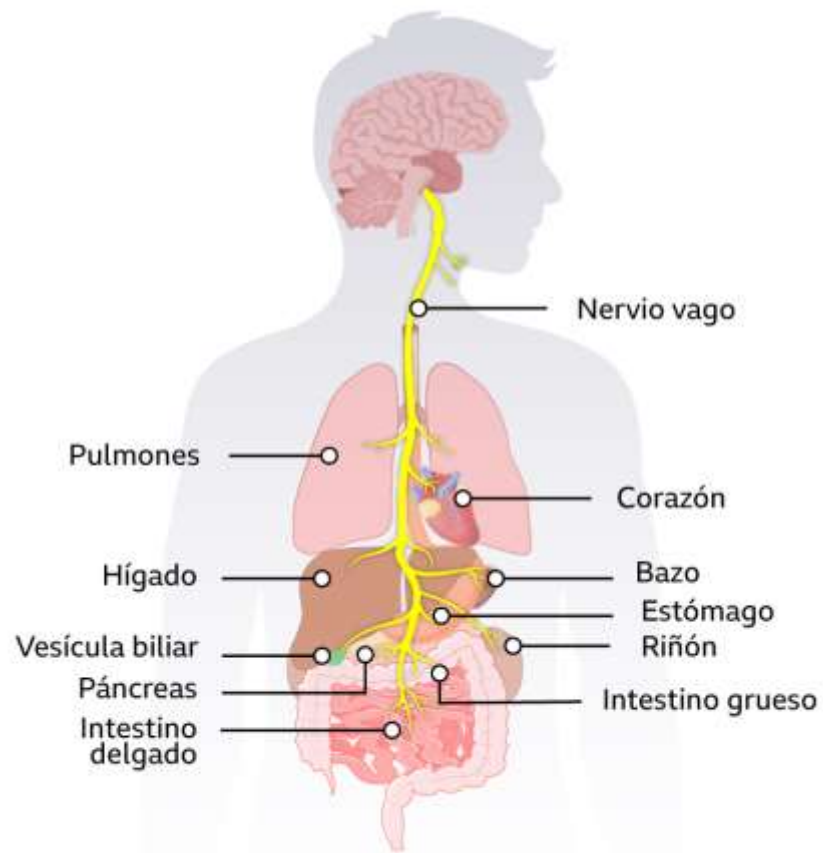
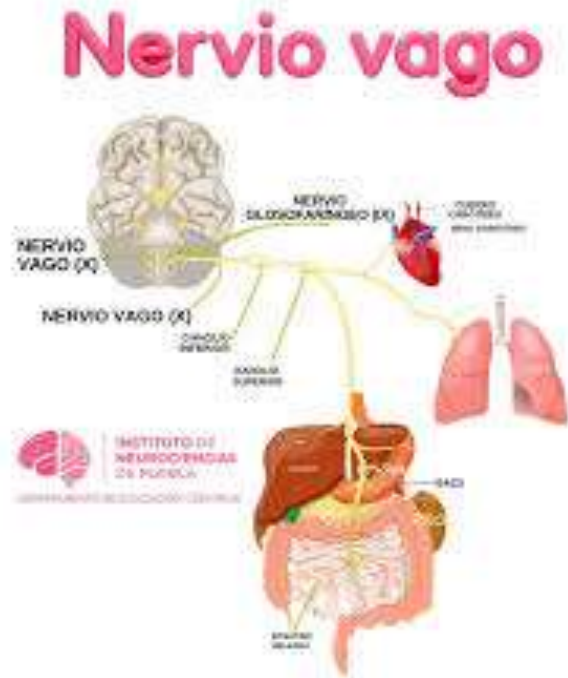


© 2018 Terese Winslow LLC
U.S. Govt. has certain rights

URDAILA

- Pankrea lanean abiatzeko substantzia parakrinoak sortzen ditu.
- Garunarekin lotura du, asetasun eta gose sentrazioak lotuz.
- Sistema parasinpatikoak gobernatua, bago nerbioa.

El recorrido del nervio vago

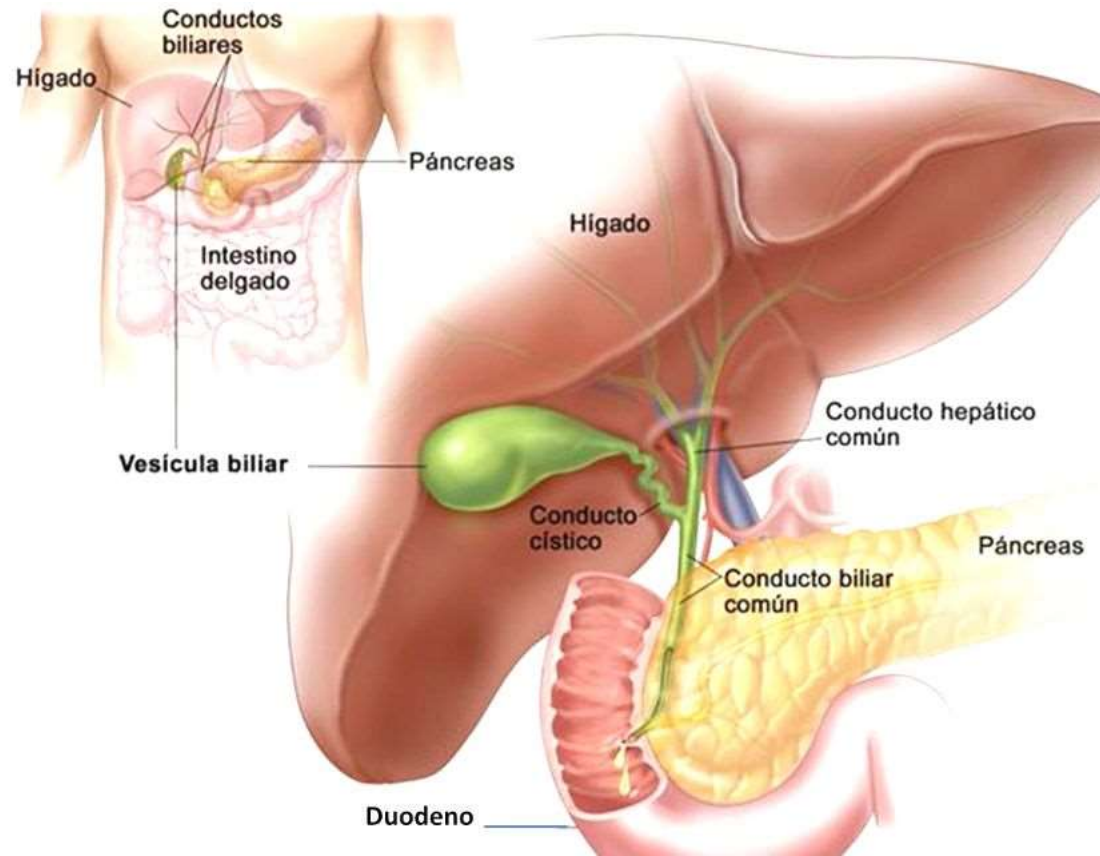


URDAILA

- Castle-en faktore intrinsekoa.
- B12 bitaminari lotzen zaio, gero heste mehean xurgatu dadin.
- Bere gabeziak anemia eta nerbioen kaltea eragiten du.

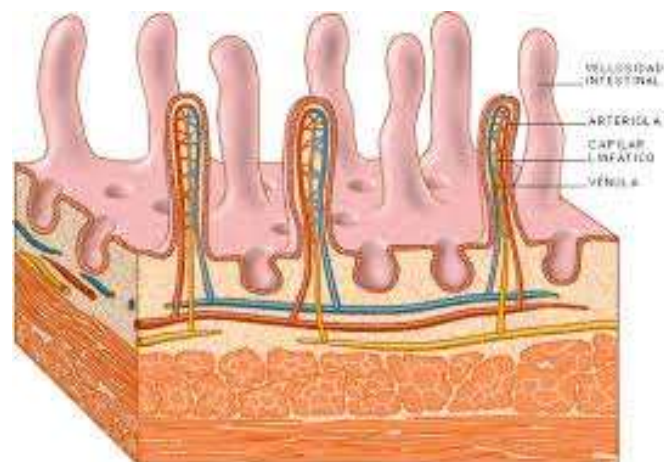
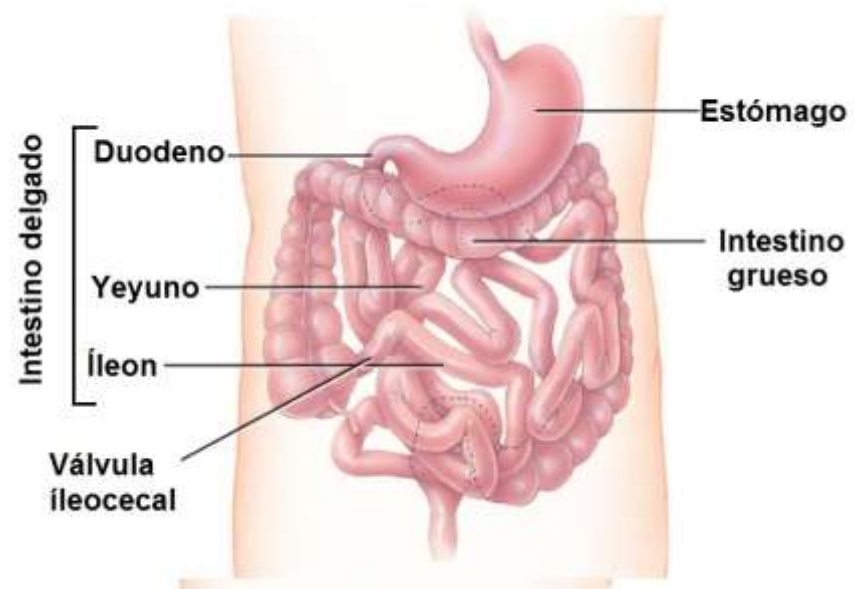
DUODENOA

- Digestio aparatuaren bidegurutzea da.
- Bertara isurtzen dira pankrearen eta gibelaren zukuak.
- Bertan hasten da digestioa, eta xurgaketa.



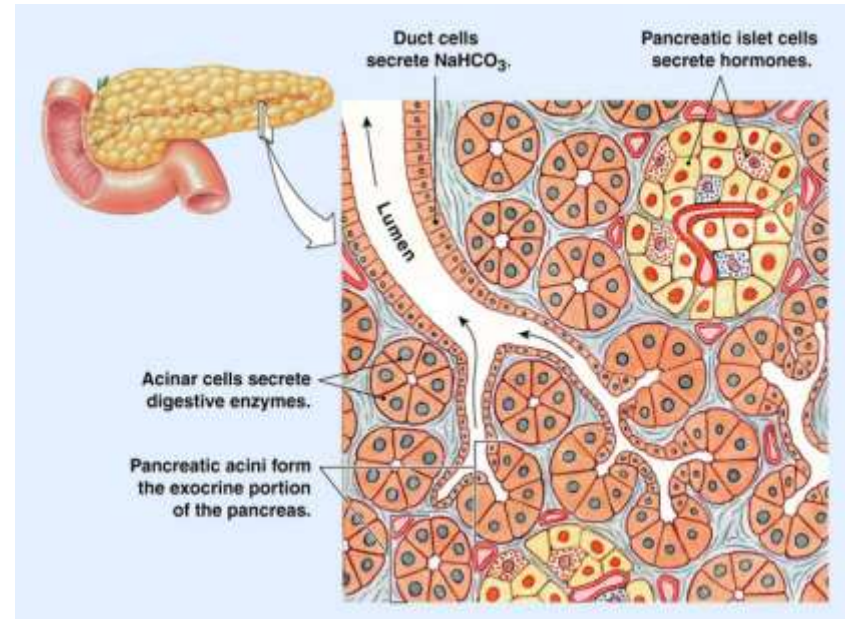
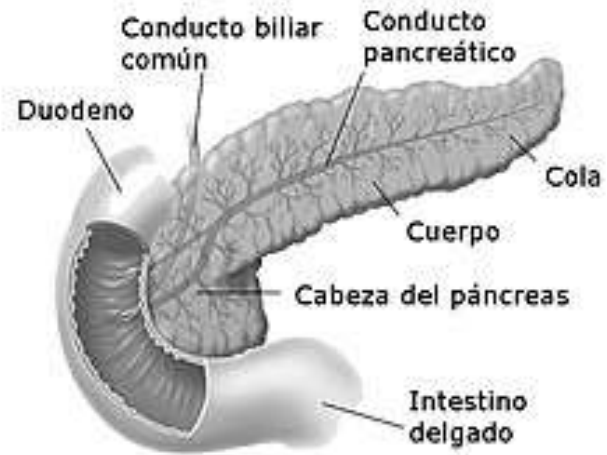
IEIUNOA ETA ILEONA

- leiunoa da heste mehearen zatirik luzeena, 2,4 m inguru ditu.
- Bertan ematen da digestioa, eta era berean xurgaketa.
- Ileona, azken zatia da. Hemen xurgatzen da B12 bitamina, eta behzuneko gatzak.



PANKREA EDO AREA

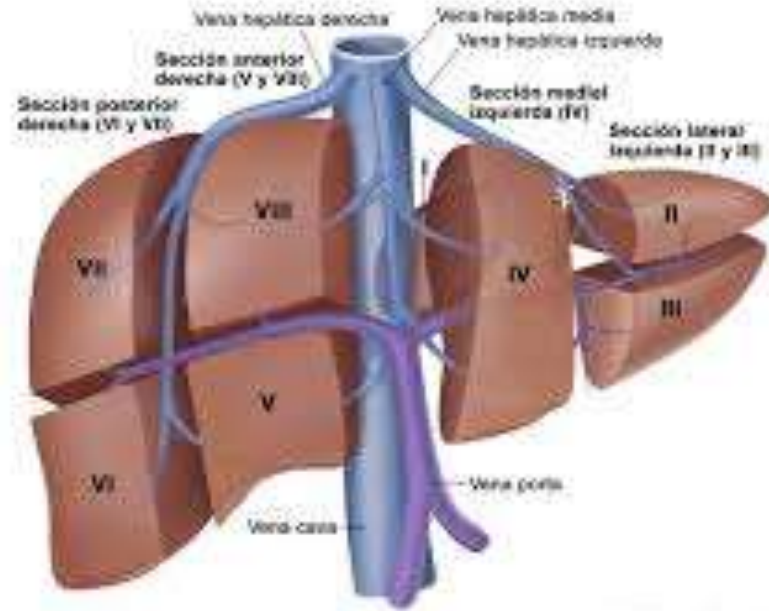
- Bi funtzio nagusi ditu, baina biak elkarrekin loturik.
- Exokrinoa, janarian dauden molekula handiak puskatzeko substantzia kimikoak isurtzen ditu, duodenora.
- Endokrinoa: jan duguna eta xurgatu duguna aprobetxatzeko hormona sortzen du, intsulina.
- Baraua dirako, glukagona.



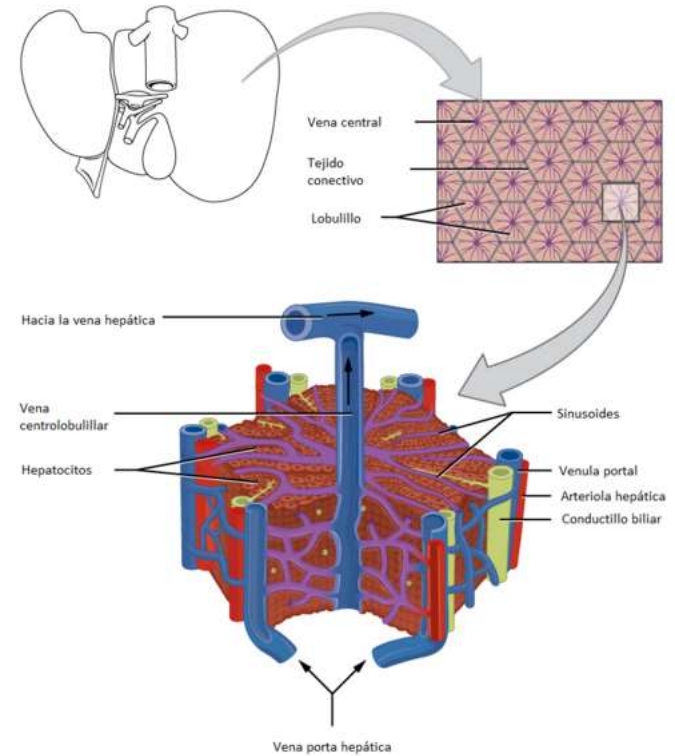
GIBELA

- Gorputzeko fabrika handia da, 500 molekulatik gora sortzen ditu.
- Gorputzeko organo handiena da.
- Bertara doa hesteetan xurgatzen den odol guztia.
- Molekula berriak sortzen ditu:
 - Proteinak.
 - Glukogenoa, azukrearen depositoa.
 - Kolesterolak eta bestelako koipeak.
- Burdina gordetzen du.
- Koagulazioko faktoreak sortzen ditu.
- Molekula toxikoak desegiten ditu.
- Behazuna sortzen du, hesteetara, jan ditugun koipeen digestioa egiteko, eta gai kimiko batzuk kanporatzeko.

Secciones del hígado



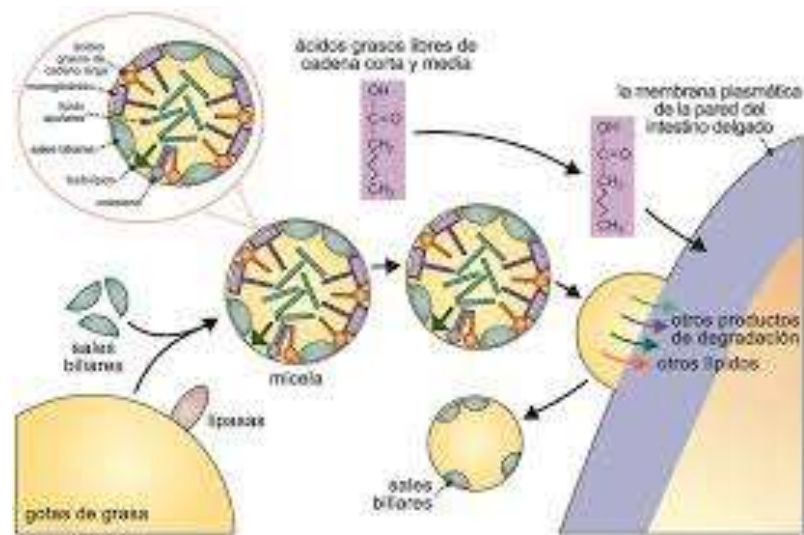
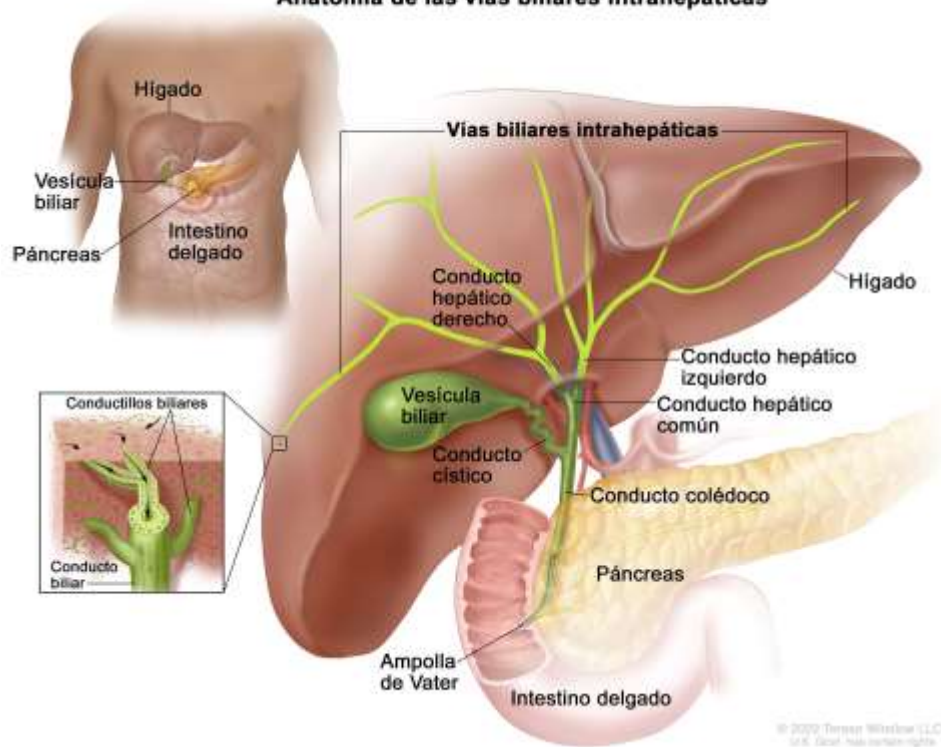
Imágenes: Proyecto Anatómico de la U.S. de México. Fuente: Atlas de Anatomía Humana.



BEHAZUNA

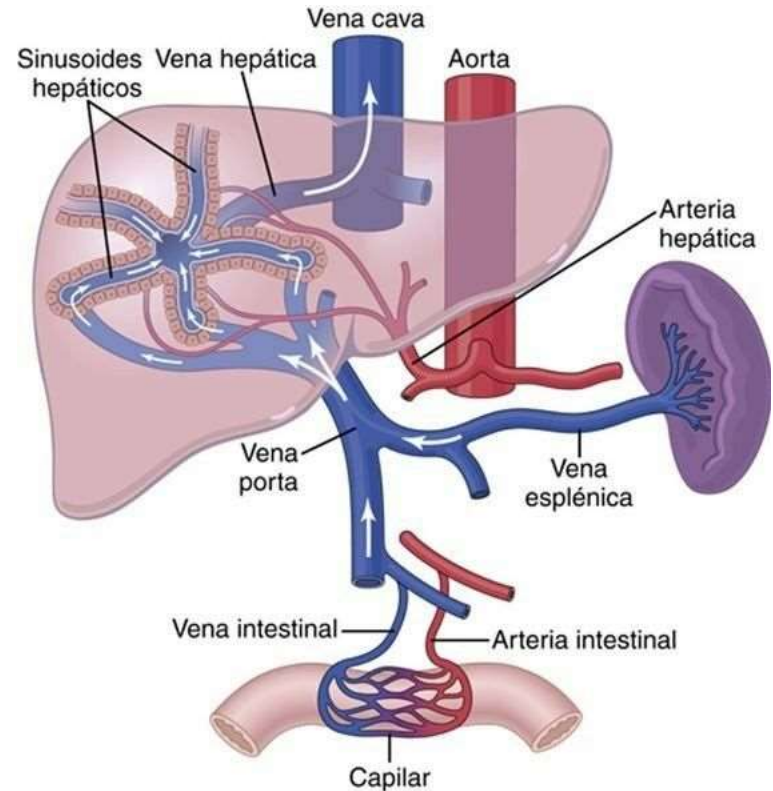
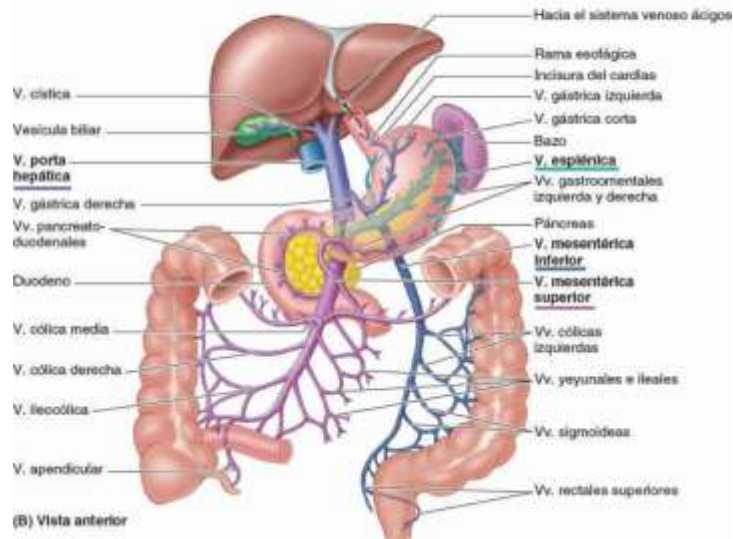
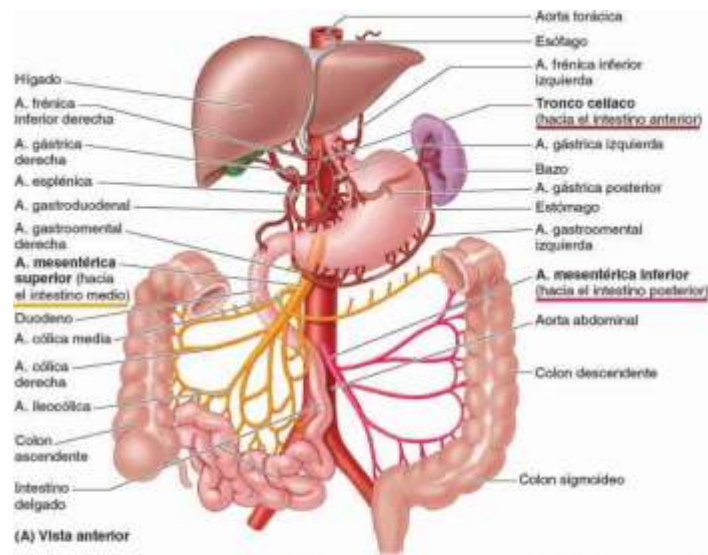
- Gibelak isurtzen duen likido horixka da.
- Bilirrubina kanporatzen du, globulu gorriak haustean askatzen den hemoglobinareen hondakina.
- Lipidoen liseriketa egiten laguntzen du, saponifikazio bidez.
- Behazun-xixkua, behazuna bildu eta jan ondoren, kanporatzeko.

Anatomía de las vías biliares intrahepáticas



HESTEETAKO ZIRKULAZIOA

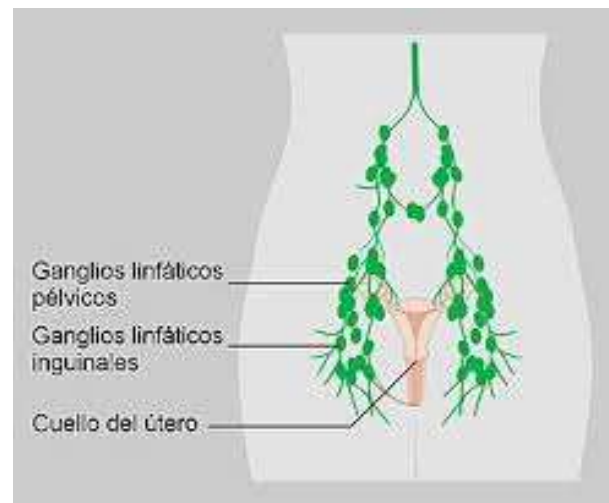
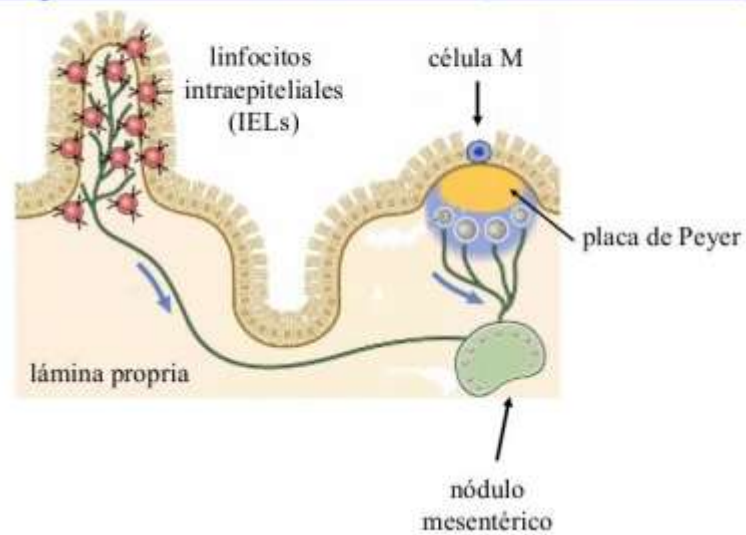
- Hesteek, pankreak eta gibelak duten zirkulazio sistema berezia da.
- Arteriak, aortatik datozen hiru adarretatik: enbor zeliakoa, goiko arteria mesenterikoa, eta beheko arteria mesenterikoa.
- Elkarren arteko loturak, Riolo-aren arkuak.
- Bena-sistema, bereziena. Odol guztia porta benan biltzen da, eta gibeletik pasatzen da.
- Gibelak xurgatu diren molekula onak erabiltzen ditu, txarrak deuseztu, eta defentsarako zelulak ditu.
- Gibel-gaineko benen bidez, beheko kaba benara doa odola, eta handik bihotzera.



MUKOSEI LOTURIKO SISTEMA LINFATIKOA

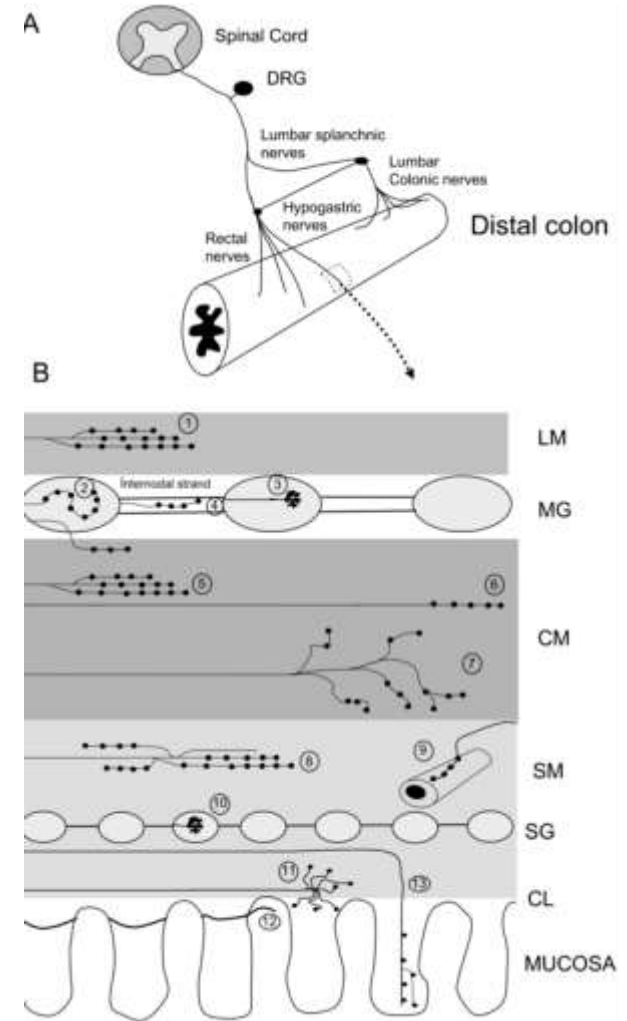
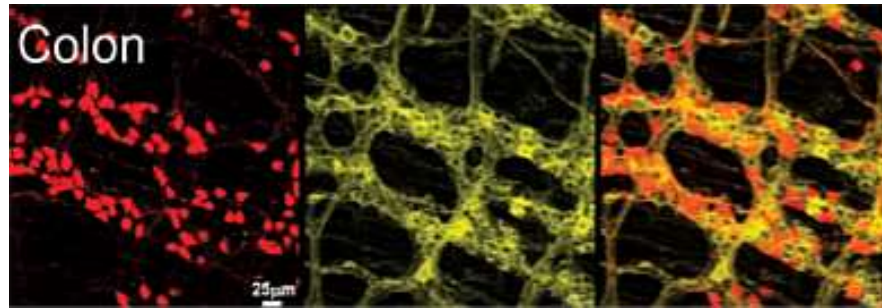
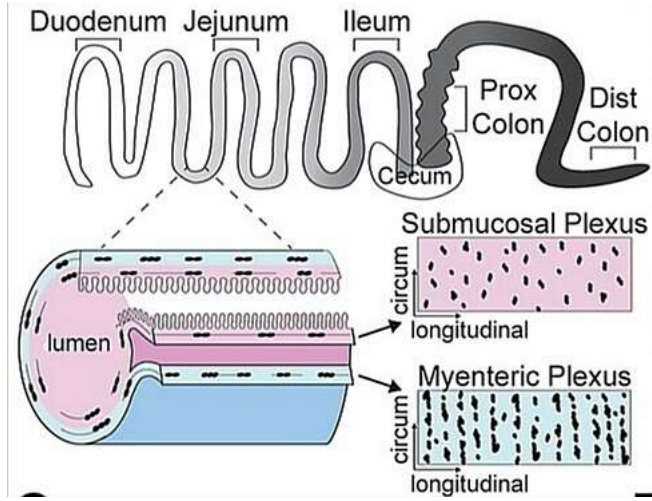
- Hesteei loturiko defentsa sistema oso bat dago, lehen barrera moduan lan egiten duena.
- Ez du kapsularik, hesteen horman bertan dago.
- Apendizea honen zati litzateke.
- Ondoren, badira gongoil linfatiko ugari ere.
- Barea, immunitatearen sistema da, bakterio enkapsulatuetatik babesten gaitu.

Tejido Linfoide Asociado a (Mucosa MALT)



HESTEETAKO NERBIO SISTEMA

- Nerbio sistema-autonomoaren zati bat da.
- Hesteen mugikortasuna, jariaketa eta baskularizazioaz arduratzen da.
- Asetasun sentrazioa eragiten du.
- Garunaz konexioa egiten du.



BIDE BILIARREKO KALKULUAK

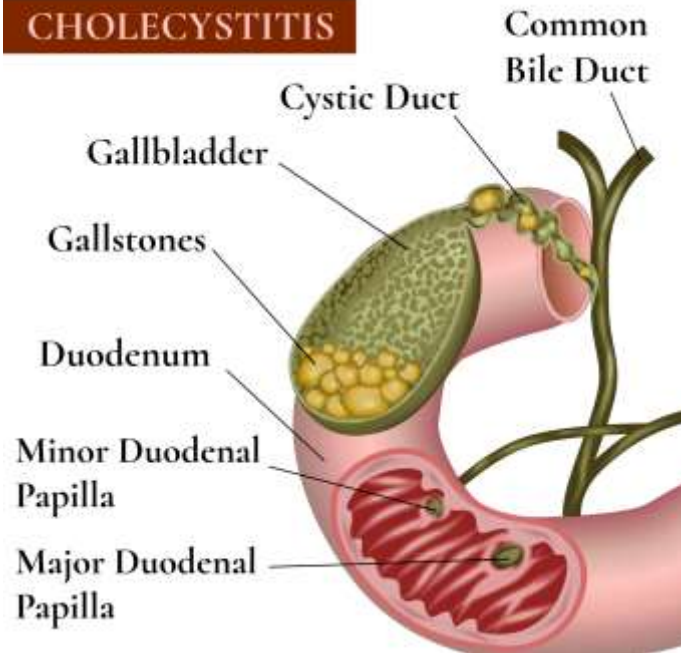
- Oso ohiko gaixotasuna da, helduen %10-15ak du.
- Emakumeetan gehiago.
- Obesitateari lotua dago.
- Kolesterol kristalak sortzen dira, eta inguruan, harriak.
- Harria behazun-xixkuaren lepoan harrapatuta geratzen bada, ezin du behazuna hustu, eta mina eragiten du: koliko biliarra.
- Mina sabelaren goiko eta eskuineko aldean, otorduen ondoren, gero desagertzen dena.
- Ebakuntza beharrezkoa da.



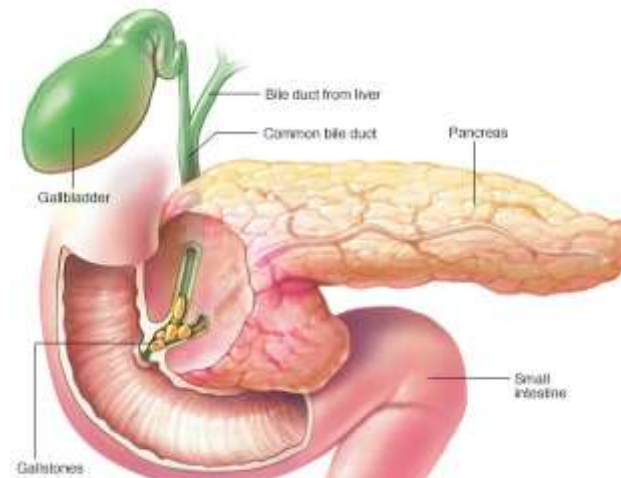
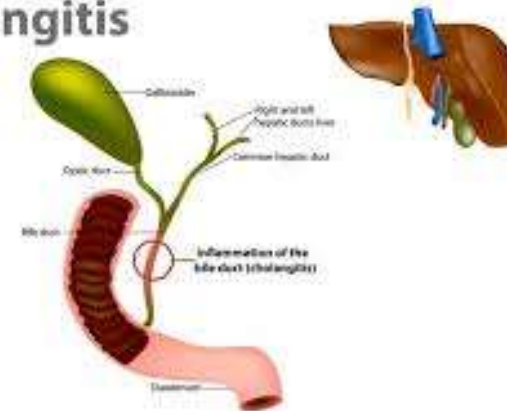
BEHAZUN BIDEKO KALKULUAK

- Konplikazioak:
- Infekzioa behazun-xixkuan. Kolezistitisa.
- Infekzioa bide biliarrean. Kolangitisa, Askoz ere larriagoa da.
- Pankreako kaltea. Pankreatitis akutua.

CHOLECYSTITIS



Cholangitis

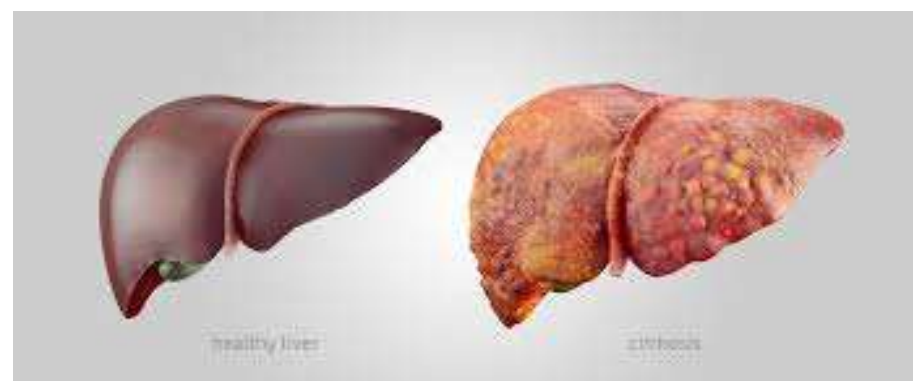


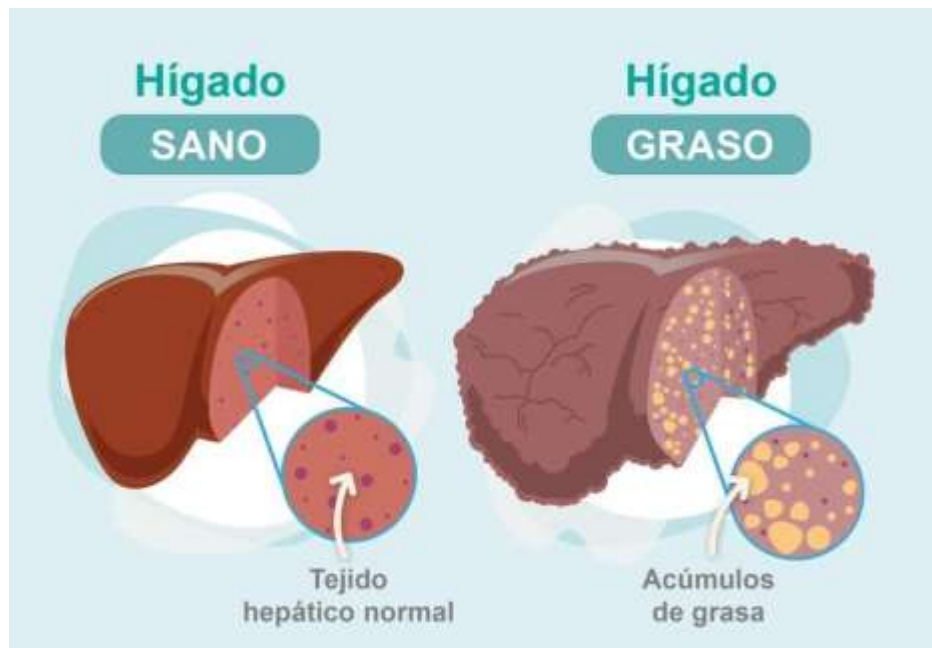
HEPATITISA

- Gibelaren hantura da, jatorri asko izan ditzakeena.
- Birusak: A, B, C...
- Toxikoak: alkohola, paracetamola...
- Odol-gabezia.
- Autoimmuneak.

ZIRROSIA

- Gibelak sendatu eta hazteko gaitasuna du.
- Hau gaintitzen denean, gehiegizko zikatrizazioa ematen da, eta ezin ditu bere funtzioak egin.
- Toxikoak garbitu: garunean kaltea.
- Bilirrubina kanporatu.
- Likidoak sabelean pilatu.
- Odol jarioak.
- Minbiziak garatu litezke.





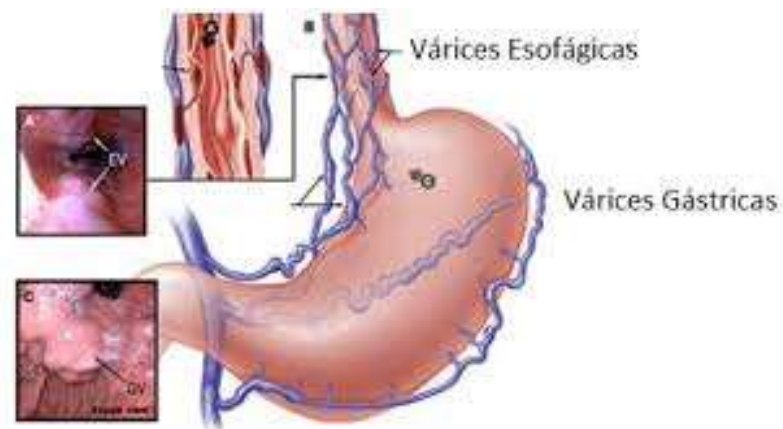
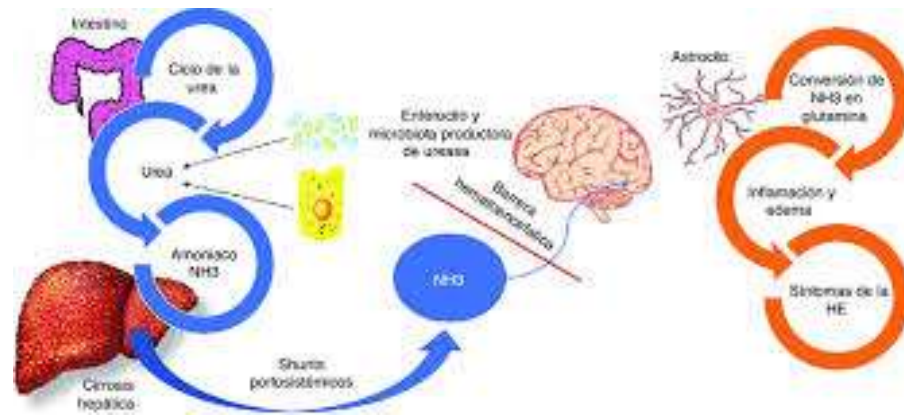
Ascites



Normal Abdomen

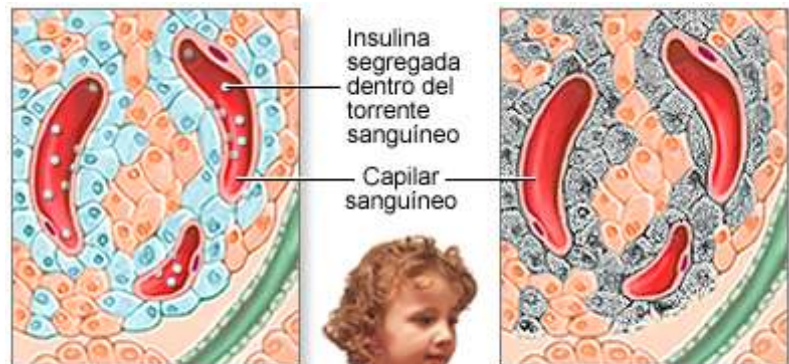


Fluid In The Peritoneal Cavity



DIABETESA

- Nahikoa intsulina sortzen ez den egoera da.
- I motako diabetesa. Langeharns-en irlak desagertzen dira, eta ez dago intsulinarik.
- Gaixotasun autoimmunea da, haurtzaroan edo gaztaroan agertzen dena.
- Pixa ugari egitea, egarri handia, gose handia eta argaltzea.



■ Células productoras de insulina



■ Células productoras de insulina destruidas

ADAM



Bomba de insulina

ADAM

LAS 4 P DE LA DIABETES



POLIURIA



PERDIDA DE PESO



POLIDIPSIA



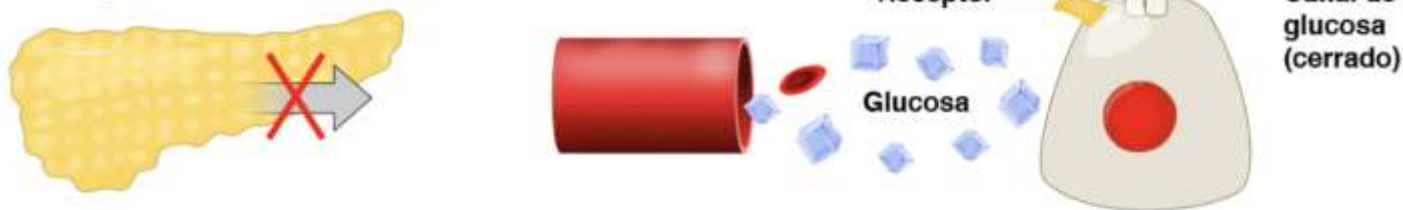
POLIFAGIA

2 MOTAKO DIABETESA

- Intsulina badago, baina gutxiegi da.
- Obesitateari lotua.
- Azukre azkarren kaltea.
- Intsulinari erresistentzia.

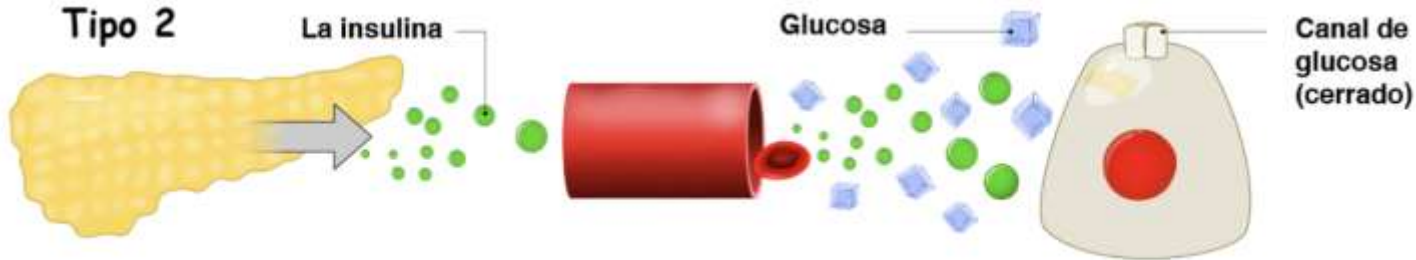
Diabetes Mellitus

Tipo 1



El páncreas no puede producir suficiente insulina debido a la pérdida de células beta

Tipo 2



La resistencia a la insulina produce un altos niveles de glucosa en la sangre

PANKREATITISA

- Pannkrearen handitu akutua da.
- Digestiorako entzimak hestetik kanpo askatzen dira, eta pankrea kaltetzen dute.
- Pankrea gehiago puskatzen da, entzima gehiago askatuz.
- Ez dago gelditu lezakeen ezer.
- Gehienak arinak dira, baina %10-15 larriak dira.
- Kasu larrienek, %20-25eko hilkortasuna dute.

Acute Pancreatitis

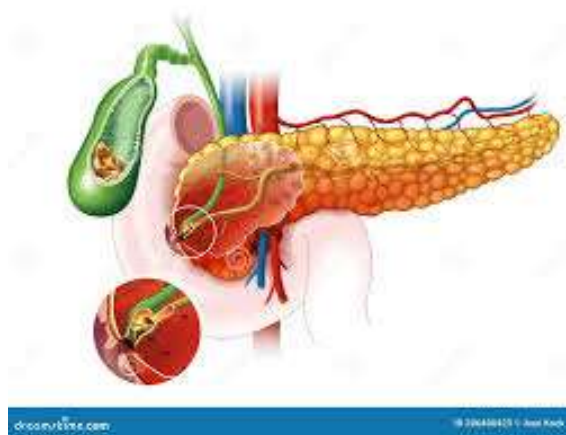
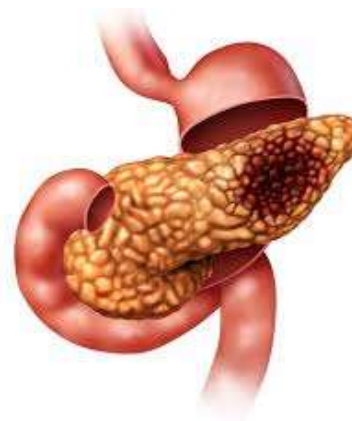


Figura 5. Pieza operatoria luego de necrosectomía pancreática en los pacientes que llegaron al tratamiento quirúrgico en la U.P.A.G. del H.N.E.R.M. Lima-Perú.

PANKREATITIS AKUTUA

- Mina sabelaren gainaldean eta erdian, urdaileko zuloan.
- Gerriaren inguruan hedatu liteke.
- Botalarria eta botaka egitea.



PANKREATITIS AKUTUA

- Jatorri nagusiak:
- Behazun bideko harriak.
- Alkohola.
- Triglizeridoak gehiegi igotzea.
- CPRE ondorengoa.

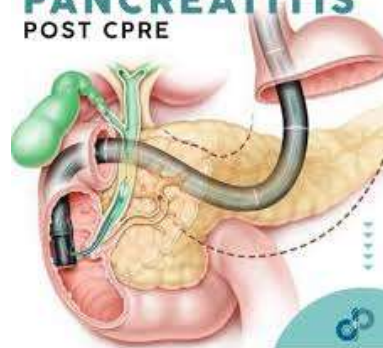
Causas de la pancreatitis aguda



Otras causas:

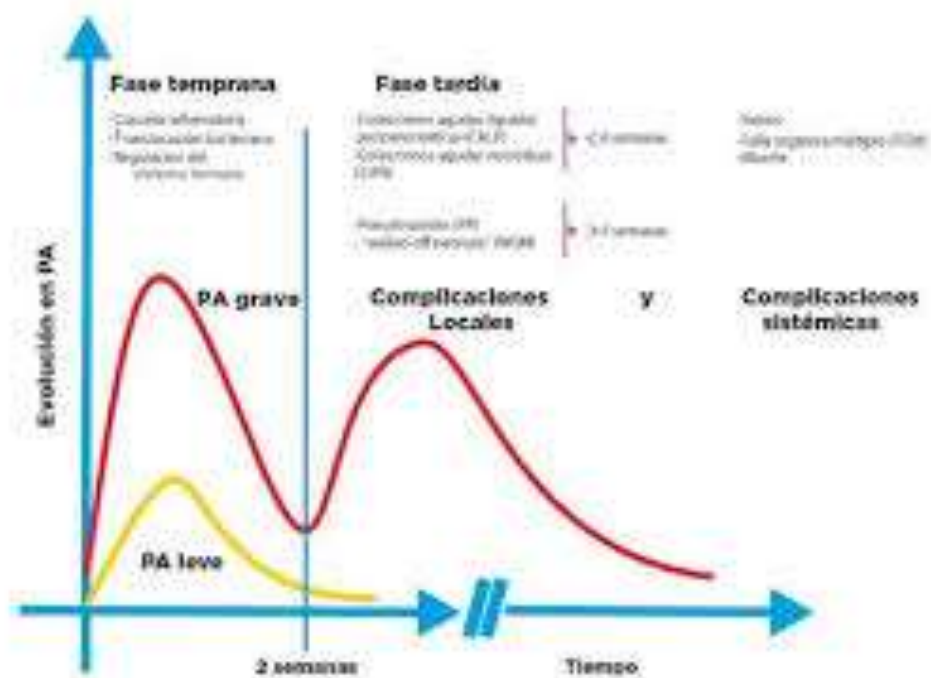
- Traumatismo abdominal
- Medicamentos
- Infecciones
- Tumores
- Variantes genéticas/anatómicas
- Niveles elevados de triglicéridos
- Niveles elevados de calcio
- Desconocida

PANCREATITIS POST CPRE



PANKREATITISA

- Sabelaren barreneko grasa guztia erre liteke, erredura kimikoa da.
- Pankrea bera hilik geratu liteke, nekrosia.
- Bi fase ditu:
- Lehen fasean, erredura fasean, gorputz guztiko organoen kaltea: tentsioa, arnasketa, giltzurrunak...
- Bigarren fasean, eremu nekrotikoen konplikazioa: infekzioak, odol-jarioak, hesteen zulaketa.



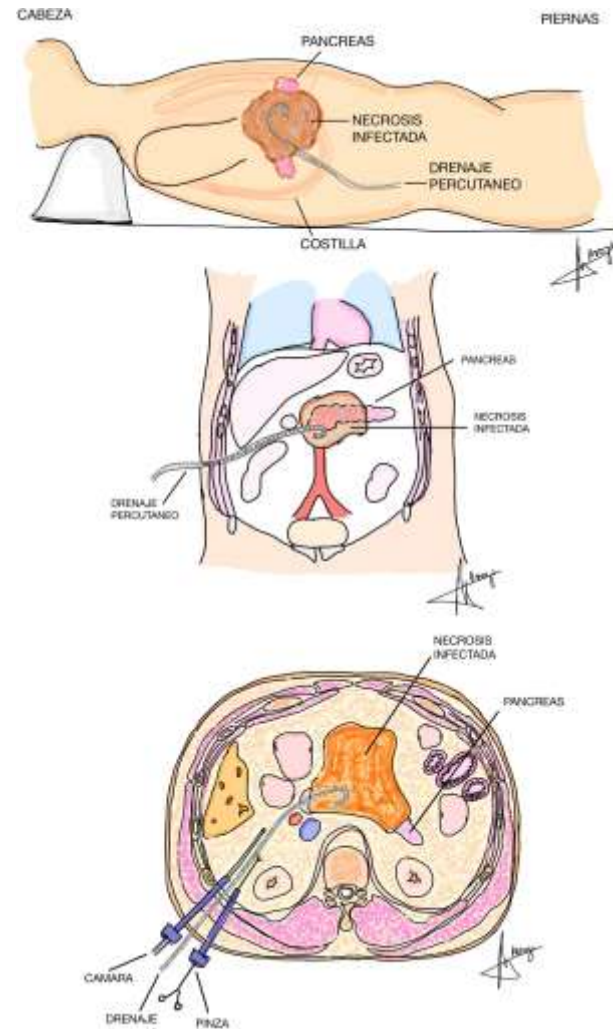
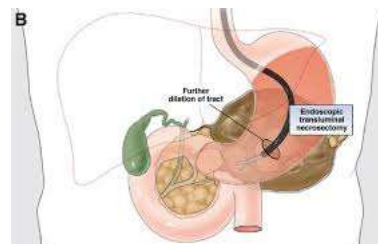




Figura 2. AngioTAC de abdomen, corte axial. Se observa una masa hiperdensa adyacente a la cabeza del páncreas de 7 cm, con imagen de pseudocisteira en su seno de 2 x 1 cm (flecha), dependiente de una rama de la arteria mesenterica superior. También se aprecia engrosamiento del espacio periantral anterior derecho secundario a la pancreatitis aguda.

BEHAZUN BIDEKO MINBIZIAK

- Pankrearen buruan edo behazunaren bidean egon litezke.
- Gehienak berandu atzematen dira.
- Eragile nagusiak alkohola eta tabakoa dira.
- Minik gabeko kolore horia (ikterizia).
- Sabeleko mina, pisu galera.
- Ebakuntza.
- Kimioterapiarako aukera gutxi.

